

Dr. Pınar Nur

**VERGİ HUKUKU AÇISINDAN
KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR DİZİNİ.....	XVII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM GENEL ÇERÇEVESİYLE KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI

1.1. KAVRAM OLARAK “KİŞİSEL VERİ”	5
1.1.1. Kişisel Verinin Unsurları.....	9
1.1.1.1. Veri-Bilgi Ayrımı	9
1.1.1.2. Kimliği Belirli Veya Belirlenebilir Olma.....	11
1.1.1.3. Kişi.....	17
1.2. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HAKKININ NİTELİĞİ. 26	
1.2.1. Ekonomik Perspektiften	26
1.2.2. İnsan Hakkı Perspektifinden	27
1.2.2.1. Kişilik Hakkı Perspektifinden	29
1.2.2.2. Özel Hayatın Gizliliği Hakkı Perspektifinden	32
1.2.2.2.1. Özel Hayat Kavramı.....	32

1.2.2.2.2. Özel Hayatın Gizliliği Hakkı.....	36
1.2.2.2.3. Kişisel Verilerin Korunması Hakkı ve Özel Hayatın Gizliliği Hakkı.....	44
1.3. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HUKUKUNUN GELİŞİMİ VE ULUSLARARASI KAYNAKLAR.....	48
1.3.1. Genel Olarak.....	48
1.3.2. OECD Rehber İlkeleri	53
1.3.2.1. Genel Çerçeve	53
1.3.2.2. OECD Tarafından Geliştirilen Rehber İlkelere Göre Uluslararası Veri Akışı.....	60
1.3.3. 108 Sayılı Kişisel Verilerin Otomatik İşlenmesi Karşısında Bireylerin Korunmasına İlişkin Sözleşme	62
1.3.3.1. Genel Çerçeve	62
1.3.3.2. 108 Sayılı Sözleşme Kapsamında Uluslararası Veri Akışı.....	67
1.3.4. Birleşmiş Milletler İlkeleri	68
1.3.5. 95/46 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Yönergesi	72
1.3.5.1. Yönerge Kapsamında 3. Ülkelere Kişisel Verilerin Aktarımı	79
1.3.5.2. Safe Harbor Sözleşmesi	83
1.3.5.3. Alternatif Yöntemler	86
1.3.6. 108+ Sözleşmesi.....	88
1.3.6.1. Genel Olarak	88
1.3.6.2. 108+ Sözleşmesi'ne Göre Kişisel Verilerin Sınır Ötesi Akışı.....	95
1.3.7. Genel Veri Koruma Tüzüğü	98

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI

2.1. GENEL ÇERÇEVE	103
--------------------------	-----

2.2. ANAYASAL ZEMİN	104
2.3. 6698 SAYILI KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU	106
2.3.1. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun Gelişim Süreci..	106
2.3.2. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun Uygulama Alanı	107
2.3.2.1. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun Amacı.	107
2.3.2.2. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nda Yer Alan Temel Tanımlar	108
2.3.2.3. İstisnalar	113
2.3.2.3.1. Tam İstisnalar	113
2.3.2.3.2. Kısmi İstisnalar	118
2.4. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU'NDA YER ALAN TEMEL İLKELER VE VERİLERİN İŞLENME KOŞULLARI.....	120
2.4.1. Temel İlkeler	120
2.4.1.1. Hukuka ve Dürüstlük Kurallarına Uygun Olma..	120
2.4.1.2. Doğru ve Gerektiğinde Güncel Olma	127
2.4.1.3. Kişisel Verilerin Belirli, Açık ve Meşru Amaçlar İçin İşlenmesi	129
2.4.1.4. Kişisel Verilerin İşlendikleri Amaçla Bağlantılı, Sınırlı ve Ölçülü Olması	133
2.4.1.5. İlgili Mevzuatta Öngörülen Veya İşlendikleri Amaç İçin Gerekli Olan Süre Kadar Muhafaza Edilme.....	134
2.4.2. Kişisel Verilerin İşlenme Koşulları	136
2.5. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU KAPSAMINDA HAKLAR.....	140
2.5.1. İlgili Kişinin Hakları	140
2.5.1.1. Kişisel Verisinin İşlenip İşlenmediğini Öğrenme ve Bilgilendirilme Hakkı	140
2.5.1.2. Kişisel Verilerin Düzeltmesini İsteme Hakkı.....	142

2.5.1.3. Kişisel Verilerin Silinmesini Veya Yok Edilmesini İsteme Hakkı	142
2.5.1.4. İtiraz Etme Hakkı	144
2.5.1.5. Zararın Giderilmesini Talep Etme Hakkı.....	145
2.6. SUÇ, KABAHAT VE YAPTIRIMLAR.....	145

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VERGİ MÜKELLEFLERİNİN KİŞİSEL VERİLERİNİN KORUNMASI

3.1. VERGİ MÜKELLEFLERİNİN VERİLERİNİN İŞLENMESİNE İLİŞKİN MEVZUAT	149
3.1.1. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Kuruluş Mevzuatında	150
3.1.2. Gelir İdaresi Başkanlığı'nın Kuruluş Mevzuatında	153
3.1.3. Mevzuat Hükümlerinin Değerlendirilmesi.....	155
3.2. KİŞİSEL VERİLERİNİN KORUNMASI AÇISINDAN VERGİ MÜKELLEFLERİNİN HAKLARI	156
3.2.1. Vergi Mükelleflerinin Bilgilendirilme Hakkı.....	156
3.2.1.1. Vergi İdaresi Tarafından Kişisel Verilerin Elde Edilmesi.....	162
3.2.1.1.1. Mükelleflerin Bilgi Verme Ödevi Çerçevesinde Elde Edilen Veriler.....	164
3.2.1.1.1.1. İsteğe Bağlı Olmayan İdari İşlem Kapsamında Yapılan Bildirimler.....	164
3.2.1.1.1.1.1. Beyannameler Yoluyla Yapılan Bildirimler	164
3.2.1.1.1.1.2. Matrahın Bildirilmesi.....	165
3.2.1.1.1.1.3. Diğer Bildirimler	168
3.2.1.1.1.1.4. Özelgeler	170
3.2.1.1.1.1.5. Pişmanlık ve Islah.....	171
3.2.1.1.1.1.6. Transfer Fiyatlandırması İncelemelerinde Veri Tabanları.....	172

3.2.1.1.1.1.7. Peşin Fiyat Anlaşmaları	173
3.2.1.1.1.2. İsteğe Bağlı İdari İşlem Kapsamında Yapılan Bildirimler	174
3.2.1.1.2. Mükellefler Dışındaki Kişiler Yoluyla Elde Edilen Veriler.....	178
3.2.1.1.2.1. İhbar.....	180
3.2.1.1.2.2. Mali Suçları Araştırma Kurulu.....	182
3.2.1.1.3. Bilgi Vermekten Çekinme	187
3.2.1.1.4. Vergi Tarhında Ön İşlemler Kapsamında Veri Elde Edilmesi	188
3.2.1.1.4.1. Vergi İncelemesi	188
3.2.1.1.4.2. Yoklama.....	193
3.2.1.1.4.3. Arama	195
3.2.1.1.4.4. İzaha Davet.....	196
3.2.1.2. Veri Aktarımı	197
3.2.1.2.1. Yurtdışı Veri Aktarımlarında 108 Sayılı Sözleşme'nin Esas Alınması.....	199
3.2.1.2.2. Vergi Mükelleflerine İlişkin Bilgilerin Bilgi Değişimi Çerçevesinde Yurtdışına Aktarılması.....	202
3.2.1.2.2.1. İç Hukuk Kaynakları.....	208
3.2.1.2.2.2. Uluslararası Kaynaklar	211
3.2.1.2.2.2.1. Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları.....	211
3.2.1.2.2.2.2. Yabancı Hesaplar Vergi Uyum Yasası	214
3.2.1.2.2.2.3. Bilgi Değişimi Anlaşmaları	216
3.2.1.2.2.2.4. Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Anlaşması	217
3.2.1.2.2.2.5. Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması	219
3.2.1.2.2.2.6. Ülke Bazlı Raporların Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması .	221

3.2.1.2.2.2.7. Matrah Aşındırma ve Kar Aktarımından Korunmak İçin Vergi Anlaşmalarıyla Bağlantılı Tedbirlerin Uygulanması Hakkında Çok Taraflı Anlaşma	223
3.2.1.2.3. Vergi Mahremiyeti	224
3.2.1.2.3.1. Vergi Mahremiyetinin İstisnaları	228
3.2.1.2.3.2. Vergi Mahremiyetinin İstisnaları Kapsamında Bilgi Edinme Hakkının Değerlendirilmesi	233
3.2.1.2.3.3. 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Vergi Mahremiyeti Açısından Değerlendirilmesi	235
3.2.2. Vergi Mükelleflerinin Kişisel Verilerin Düzeltmesini İsteme Hakkı	237
3.2.3. Vergi Mükelleflerinin Kişisel Verilerin Silinmesini Veya Yok Edilmesini İsteme Hakkı.....	239
3.2.3.1. Vergi İdaresi Tarafından Vergi Mükelleflerinin Kişisel Verilerinin Kaydedilmesi ve Depolanması	243
3.2.3.1.1. Vergi İstihbarat Arşivi	243
3.2.3.1.2. Vergi Dairesi Otomasyon Projesi (VEDOP)	245
3.2.3.1.3. Veri Ambarı (VERIA).....	247
3.2.3.1.4. Gelir İdaresi Başkanlığı Web Portalı (GİBİNTRANET)	250
3.2.3.1.5. Kayıtlı Ekonominin Güçlendirilmesine İlişkin Belge Düzeni Uygulamaları.....	251
3.2.3.1.5.1. E-Defter.....	252
3.2.3.1.5.2. E-Fatura.....	253
3.2.3.1.5.3. E-Arşiv Fatura.....	255
3.2.3.1.6. Ba ve Bs Formları ile Form 11	255
3.2.3.1.7. Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz	257

3.2.3.1.8. Gelir ve Kurumlar Vergisi Standart İade Sistemi (GEKSİS).....	259
3.2.3.1.9. Katma Değer Vergisi İadesi Risk Analiz Sistemi (KDVİRA)	261
3.2.3.1.10. Riskli İade Takip ve Analiz Programı (RİTAP).....	262
3.2.3.1.11. Sahte Belge Risk Analiz Sistemi (SARP).....	263
3.2.3.1.12. Elektronik Özel Tüketim Vergisi Takip Sistemi (e-ÖTV Takip Projesi) ve Özel Tüketim Vergisi İadesi Risk Analizi Sistemi (ÖTVİRA Projesi)	264
3.2.3.1.13. Mükellef Karne Sistemi.....	265
3.2.4. Vergi Mükelleflerinin Unutulma Hakkı.....	266
3.2.5. Vergi Mükelleflerinin İtiraz Etme Hakkı	274
3.2.6. Vergi Mükelleflerinin Zararın Giderilmesini Talep Etme Hakkı.....	277
3.2.7. Veri Sorumlusunun Aydınlatma Yükümlülüğü Karşısında Vergi Mükellefinin Aydınlatılma Hakkı.....	279
3.2.8. Vergi Mükellefinin Veri Güvenliğine İlişkin Hakları	282
SONUÇ	287
KAYNAKÇA	295